

23.03.2026

Hyvinkään kaupunki
Kirjaamo
PL 86
05801 HYVINKÄÄ

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Hyvinkään Sahanmäen asuinalueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2026-003087 T 10 03 01

Asemakaavan muutos kohdistuu Hyvinkään kaupungin, 9. kaupunginosan Sahanmäen, useisiin kortteleihin ja katu- ja virkistysalueille. Sahanmäen suunnittelualue koostuu 15 asuinkorttelin alueesta, sisältäen 183 tonttia. Tontit ovat pääosin yksityisessä omistuksessa, yleisten alueiden kuten katujen ja virkistysalueiden lisäksi kaupungin omistamia tontteja on 15 kappaletta. Rakennuskanta koostuu pääosin jälleenrakennuskauden aikaisista erillispientaloista ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman kohteeseen 73. kuuluvista Sahanmäenkadun varrella sijaitsevista pienkerrostaloista.

Suunnittelualue kuuluu laajempaan asemakaavojen ajantasaistamisen tarkastelun kokonaisuuteen, joka käsittää viisi erillistä aluekokonaisuutta Hyvinkään kaupungin keskustaajaman alueella.

Alueilla voimassa olevat asemakaavat ovat asemakaavamerkintöjen osalta vanhentuneita. Tonttien käytettävissä olevien rakennusoikeuksien osalta joudutaan tekemään tulkintaa. Tarkasteltavilla alueilla on myös jonkin verran lisärakentamisen painetta, jolla on vaikutuksia kaupunkikuvan eheyteen.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on tutkia suunnittelualueella voimassa olevien asemakaavojen ajantasaisuutta ja arvioida asemakaavan ajantasaistamisen mahdollisuutta. Samalla arvioidaan suunnittelualueen lisä- ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia ja niiden vaikutuksia alueella. Muutoksen tavoitteena on huomioida alueen rakennus- ja kulttuurihistoria ja ympäristön ominaispiirteiden säilyttäminen ja ohjata ko. alueen korjaus-, lisä- ja täydennysrakentamista.

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon näkökulmasta keskeisiä vaikutusarviointeja ovat:

23.03.2026

Rakennettu ympäristö: Alueen kaupunkikuva ja soveltuminen ympäristöön

Kulttuuriympäristö: Alueen ja lähiympäristön kulttuurihistoriallisten arvojen huomioiminen

Sahanmäenkadun pienkerrostalot -on Hyvinkään keskustaajaman hoitosuunnitelman arvoitettu kulttuuriympäristökohde. Ne edustavat 1950- ja 60-luvun asuntoarkkitehtuuria, ja Hyvinkäälle tyypillisiä pienkerrostaloja. Rakennusten suunnittelija vuonna 1964 oli arkkitehtitoimisto Sirkka & Aarne Piirainen. Sahanmäenkadun yhtenäinen pienkerrostaloalue sai muotonsa vuoden 1952 asemakaavassa. Puiset ns. Karttusen talot ovat vanhimpia 1950-luvun keskivaiheilla rakennettuja. Arkkitehtitoimisto Sirkka & Aarne Piiraisen suunnittelema Sahanmäenkatu 1-9 :n viiden lamellitalon julkisivut ovat puhtaaksimuurattua punatiiltä.

Hoitosuunnitelmaan ei ole nostettu Sahanmäen pientalokokonaisuutta, joka on jälleenrakentamiskauden hyvin säilynyt esimerkki. Asemakaavan muutoksessa tulee arvioida kokonaisuuden kulttuurihistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja, säilyneisyyttä ja suojelutavoitteita myös hoitosuunnitelman ulkopuolelle jääneistä kokonaisuuksista.

Kaavaselostuksessa tulee tuoda esiin keskustaajaman osayleiskaavan ja maakuntakaavan merkinnät ja määräykset suunnittelualueella. Alueen kulttuurihistoriallisten ja arkkitehtonisten sekä kaupunkikuvallisten arvojen selvittämiseksi rakennuskantaa tulee inventoida arvioinnin pohjaksi.

Sahanmäen asuinalueen ominaispiirteitä on tunnistettu: Hyvinkään keskustaajaman hoitosuunnitelmassa sekä kaava-aineiston liite: Selitystukituista ja vanhentuneita asemakaavamerkintöjä /-määräyksiä sisältävistä asemakaavoista.

- Alueen historiallinen kerroksellisuus
- Selkeä kaupunkirakenne ja mittakaava rakentamisessa
- Rakenteellinen monimuotoisuus, jossa yhdistyy eri aikakausien suunnittelu- ja rakentamistapoja
- Pihojen vehreys ja väljyys, myös pienkerrostaloteilla
- Laaja puistoalue rakentamisen keskellä, joka tasapainottaa vaihtelevaa rakennuskantaa
- Jälleenrakennuskauden aikainen rakentaminen ja eheät julkisivut vaihtelevine materiaaleineen

23.03.2026

- Pitkien kortteleiden luomat katunäkymät Sahanmäenkadulla, Nummikadulla ja Karankadulla

Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo osallistuu kulttuuriympäristön vaalimiseen ja rakennussuojelun edellyttämien määräysten laatimiseen.

Arkeologinen perintö

Sahanmäen alue kuuluu Hyvinkään keskustaajaman alueeseen. Melko tiiviisti rakennetun alueen rakennuskanta koostuu pääosin jälleenrakennuskauden aikaisista erillispientaloista ja pienkerrostaloista. Alueella sijaitsee lisäksi pieni virkistysalue, sekä useita katualueita.

Alueella ei ole suoritettu arkeologista inventointia, mutta alue on tiiviisti rakennettua ja ympäröivä maasto on muokattua. On epätodennäköistä, että alueella olisi säilynyt arkeologisia kohteita. Museo ei vaadi tälle alueelle arkeologisia lisäselvityksiä.

Vastuumuseolla ei ole asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: 09 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

23.03.2026

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.